

Sygn. akt V Pa 58/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Jacek Wilga (spr.)

Sędziowie SSO Krzysztof Głowczyński, SSO Andrzej Marek

Protokolant star. sekr. sądowy Ewa Sawiak

po rozpoznaniu w dniu 18 czerwca 2015 r. **w Legnicy**

na rozprawie

sprawy z powództwa M. W.

przeciwko Przedsiębiorstwu (...) Spółka Akcyjna w L.

o uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Lubinie IV Wydział Pracy

z dnia 16 lutego 2015 r.

sygn. akt IV P 342/14

I. oddala apelację,

II. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 16 lutego 2015 roku Sąd Rejonowy w Lubinie oddalił powództwo M. W. skierowane przeciwko Przedsiębiorstwu (...) S.A. w L. o przywrócenie do pracy.

W uzasadnieniu wskazał, iż w rozpoznawanej sprawie przyczyną rozwiązania z powodem umowy o pracę była stwierdzona przez lekarza medycyny pracy niezdolność do pracy powoda na zajmowanym stanowisku pracy górnika pod ziemią czego powód nie kwestionował.

Podnosił natomiast, że jego stan zdrowia rokuje odzyskanie zdolności do pracy. Jednak dla oceny zgodności z prawem dokonywanego wypowiedzenia istotne było zdaniem Sądu Rejonowego ustalenie prawdziwości przyczyny z momentu składania oświadczenia woli przez pracodawcę, a nie późniejsze odzyskanie zdolności do pracy, czy też rokowania powoda co do powrotu do pełnej zdolności do pracy.

Zwrócił Sąd jednak uwagę, iż w związku z podnoszonymi przez powoda w toku postępowania pozytywnymi rokowaniami co do powrotu do zdrowia, strona pozwana ponownie skierowała powoda na badanie lekarskie, a lekarz

medycyny pracy w zaświadczeniu lekarskim z dnia 10.02.2015 roku ponownie stwierdził niezdolność do pracy powoda na stanowisku górnika pod ziemią.

W tych okolicznościach Sąd oddalił wniosek zgłoszony przez powoda na rozprawie w dniu 16.02.2015r. o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczność zdolności do pracy powoda.

Przepis art. 231 §1 kp nie miał w sprawie zastosowania albowiem niezdolność do pracy powoda nie została spowodowana, ani wypadkiem przy pracy, ani chorobą zawodową. Bez znaczenia w takiej sytuacji była zdolność powoda do pracy na powierzchni.

W ocenie Sądu I instancji powoływanie się przez powoda na ochronę przewidzianą w art. 32 Ustawy o związkach zawodowych stanowiło nadużycie prawa. Powód, który stał się członkiem związku zawodowego na krótko przed wypowiedzeniem umowy o pracę nie potrafił wskazać faktycznej podstawy swojej ochrony ani zakresu spraw, w których został wyznaczony przez związek do reprezentowania wobec pracodawcy. Ochrona służyć ma zapewnieniu prowadzenia bezpiecznej działalności związkowej. W sytuacji gdy pracownik żadnej działalności związkowej nie podejmuje, ani nie jest zorientowany co do podstawy swojej ochrony, powoływanie się na tę ochronę nie mogło być, zdaniem Sądu Rejonowego, zaakceptowane.

Zgodnie z art. 229 §4 kp pracodawca nie może dopuścić do pracy pracownika bez aktualnego orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań lekarskich do pracy na określonym stanowisku. Strona pozwana nie mogła zatem dopuścić do pracy powoda. Pozostawienie niezdolnego do pracy powoda w zatrudnieniu na warunkach określonych w umowie o pracę powoda (głównie w zakresie stanowiska), tworzyłoby stan niezgodny z prawem. Tym samym nie można zarzucić pracodawcy działania niezgodnego z prawem, jeśli w takiej sytuacji rozwiązuje z pracownikiem umowę o pracę, choć ten podlega ochronie związkowej.

Wyrok powyższy zaskarżył apelacją powód domagając się jego zmiany przez zasądzenie na jego rzecz kwoty 14 404 zł tytułem odszkodowania.

Zarzucił naruszenie art. 32 ust. 1 Ustawy o związkach zawodowych w zw. z art. 8 Kodeksu pracy oraz art. 45 §1 i §3 Kodeksu pracy, poprzez niezasądzenie na rzecz powoda odszkodowania za bezprawne rozwiązanie umowy o pracę z pracownikiem podlegającym ochronie szczególnej.

Powód argumentował, iż niekwestionowanym w sprawie było skuteczne i zgodne z prawem objęcie go ochroną przewidzianą w art. 32 ust. 1 ustawy o związkach zawodowych i to jeszcze przed wszczęciem wobec niego procedury wypowiedzenia stosunku pracy.

Ochrony tej nie można uchylić ze względu na niewielki odstęp czasowy między jej uzyskaniem, a wypowiedzeniem. Powołał się przy tym na wyrok Sądu Najwyższego z dn. 4.06.2013 r., IIPK 289/12. Brak świadomości powoda co do powodu przyznania ochrony również nie może być argumentem do jej uchylenia ze względu na autonomiczną wolę organizacji związkowej o udzielenie ochrony.

Jej wyłączenie może mieć miejsce tylko wyjątkowo w przypadku szczególnie rażącego naruszenia obowiązków pracowniczych przez chronionego pracownika, co w spornej sprawie nie miało miejsca.

W opinii skarżącego właściwe wyważenie racji między stronami przy zastosowaniu art. 8 kp w związku z art. 32 ustawy o związkach zawodowych przemawia za zasądzeniem odszkodowania w miejsce przywrócenia do pracy.

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o jej oddalenie.

W toku postępowania przed Sądem II instancji Sąd ten ustalił, iż powód nie został objęty szczególną ochroną trwałości stosunku pracy przewidzianą w art. 32 ustawy o związkach zawodowych. Ustalenia powyższe poczynił w oparciu o informację Komisji Zakładowej NSZZ (...) Przedsiębiorstwa (...) S.A. w L. z podjętych czynności zmierzających do udzielenia powodowi takiej ochrony (k. 105).

Sąd Okręgowy zważył mając na względzie materiał zebrany w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym:

Powód jest osobą niezdolną do wykonywania dotychczasowej pracy. Nie został do jej wykonywania dopuszczony przez lekarza medycyny pracy. Odmienne twierdzenia powoda nie znalazły potwierdzenia w toku procesu. Wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych sądowych został oddalony postanowieniem Sądu I instancji. Wprawdzie obecny na rozprawie zawodowy pełnomocnik powoda zgłosił zastrzeżenia w trybie art. 162 kpc to jednak ich forma (lakoniczna) oraz brak wskazania naruszonych przepisów postępowania nie pozwalają na ich uwzględnienie. Na naruszenie tych przepisów apelacja nadto się nie powołała. Stąd też przy ocenie roszczeń powoda uwzględniony musi być w takiej sytuacji ustalony przez Sąd Rejonowy fakt niezdolności powoda do wykonywania pracy górnika pod ziemią.

To ustalenie czyniło dokonane wypowiedzenie zasadnym. Przeciwskazania lekarskie do wykonywania choćby jednego obowiązku należącego do zakresu czynności na zajmowanym stanowisku uzasadniają wypowiedzenie umowy o pracę (por. wyrok SN z 16 XII 1999 roku, IPKN 469/99 oraz wyrok z dnia 13 VII 2011 roku, IPK 8/11).

Zwalczając otrzymane wypowiedzenie powód wskazywał (obok kwestionowania niezdolności do pracy) na przysługującą mu ochronę trwałości stosunku pracy przewidzianą w art. 32 ust. 1 ustawy o związkach zawodowych.

Dla przyjęcia istnienia tej ochrony Sąd I instancji nie dysponował wystarczającymi dowodami:

Przepis art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy o związkach zawodowych stanowi, iż pracodawca bez zgody zarządu zakładowej organizacji związkowej nie może wypowiedzieć ani rozwiązać stosunku pracy z imiennie wskazanym uchwałą zarządu jego członkiem lub innym pracownikiem będącym członkiem danej organizacji związkowej upoważnionym do reprezentowania tej organizacji wobec pracodawcy albo organu lub osoby dokonującej za pracodawcę czynności w sprawach z zakresu prawa pracy.

Poza sporem pozostaje, iż powód nie był członkiem zarządu Komisji Zakładowej NSZZ (...) działającej u strony pozwanej.

W takiej sytuacji dla skutecznego udzielenia ochrony szczególnej wymagane jest podjęcie uchwały wskazującej imiennie działacza związkowego oraz udzielenie mu pełnomocnictwa do reprezentowania organizacji związkowej. Pełnomocnictwo to (upoważnienie) udzielone jest w formie uchwały podejmowanej przez zarząd organizacji związkowej (por. wyrok SN z dn. 12 IX 2008 roku, IPK 47/08 z 7 V 2013 r., IPK 285/12).

W rozpoznawanej sprawie brak jest w aktach sprawy dokumentów potwierdzających podjęcie przez Zarząd Komisji Zakładowej NSZZ (...) działającej u strony pozwanej uchwały o upoważnieniu powoda do jej reprezentowania względem pracodawcy. Nadto z przedstawionego przez tą Komisję sprawozdanie (k 105) z czynności podejmowanych celem objęcia powoda ochroną nie wynika, aby taka uchwała została podjęta.

Analiza tego sprawozdania prowadzi do wniosku, iż Komisja Zakładowa pozostawała w przekonaniu, że upoważnienie dla powoda wynika ze zgody Prezydium Zarządu (...) NSZZ (...) zawartej w piśmie z 23 X 2014 roku, nr (...). Tymczasem pismem tym wyrażono jedynie zgodę na podjęcie uchwały o upoważnieniu powoda. Wobec jednak faktu, iż uchwała taka (mimo zgody na jej podjęcie) nie została uchwalona, nie było w sprawie podstaw do przyjęcia, iż powód upoważniony był do reprezentowania związku wobec pracodawcy, a w konsekwencji, iż powód objęty został szczególną ochroną trwałości stosunku pracy przewidzianą w art. 32 ust. 1 ustawy o związkach zawodowych.

W takiej sytuacji powoływanie się przez niego na tę ochronę nie było skuteczne. Sąd Rejonowy zaś poprzez jej odmówienie powodowi nie naruszył art. 8 kp. Nie było bowiem podstaw do jego stosowania w sprawie dla oceny czy M. W. z ochrony związkowej korzysta z jego naruszeniem skoro ochrona ta nie przysługiwała powodowi z mocy przepisów prawa materialnego.

Mając powyższe na uwadze uznał Sąd Okręgowy podniesiony w apelacji zarzut naruszenia art. 32 ust. 1 ustawy o związkach zawodowych w zw. z art. 8 kp i art. 45 §1 kp za nietrafny. Wypowiedzenie było uzasadnione. Sąd Rejonowy trafnie powództwo oddalił. Apelacja również zasługiwała na oddaleniu na podstawie art. 385 kpc.

O kosztach postępowania orzekł Sąd na podstawie art. 98 i §12 ust. 1, §13 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu.